

17. СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ КОМБІКОРМОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Н.В. Кудренко

Національний університет харчових технологій

Комбікормова промисловість є важливою складовою агропромислового комплексу України, економічна ефективність функціонування якої залежить від впливу великої кількості факторів зовнішнього та внутрішнього середовища. Тому, актуальним питанням на сьогоднішній день є вибір системи показників, яка б з найбільшою достовірністю відображала основні сторони виробничо-господарської діяльності підприємств комбікормової промисловості. Зазначимо, що серед факторів, які впливають на економічну ефективність функціонування суб'єктів господарювання слід розрізняти основні, які безпосередньо впливають на об'єкт дослідження та опосередковані.

Різний вплив факторів досліджував у своїх наукових працях відомий італійський учений В.Паретто, який визначив основний закон рівноваги: 20 % зусиль приносять 80 % успіху. В. Паретто запропонував розподіляти фактори, які впливають на виробничі процеси на значимі і другорядні. Так, від впливу значимих факторів залежить 80 % результату.

Зазначимо, що кожен окремий показник, який використовується для дослідження економічної ефективності підприємств комбікормової промисловості відтворює лише одну грань предмета пізнання. Тому, на нашу думку, необхідно використовувати систему показників з метою проведення комплексної оцінки економічної ефективності функціонування суб'єктів господарювання, яка має основні дві особливості:

- всебічність кількісного відображення виробничо-господарської діяльності;
- органічний взаємозв'язок окремих показників, причому саме вони перетворюють групу показників на єдиний комплекс характеристик складного явища чи процесу.

Серед значної кількості показників для оцінки економічної ефективності діяльності суб'єктів господарювання важливо обрати саме ті, які найбільш детально відтворюють той чи інший бік явища. Зазначимо, обрана система показників для оцінки економічної ефективності господарських процесів визначається як ієрархічна структура, на нижньому щаблі — узагальнюючий інтегральний показник, на верхньому — рівновагомі ознаки.

На нашу думку, система показників, що використовується для визначення економічної ефективності підприємств комбікормової промисловості повинна відображати достовірну інформацію щодо обраних напрямків управління на підприємстві, подальшого розвитку та вдосконалення виробничих процесів, а також пошук нових резервів та джерел з метою розширення і фінансування виробничо-господарської діяльності підприємств, що займаються виробництвом комбікормів в Україні.

Дослідження економічної ефективності підприємств комбікормової промисловості на основі обраної системи показників, які, на нашу думку, найістотніше відображають ефективність виробничо-господарської діяльності підприємств комбікормової промисловості повинна містити наступні показники: фондовіддача, фондоозброєність, коефіцієнт зношення основних засобів, обсяг виробленої продукції, собівартість продукції (робіт, послуг), матеріаломісткість, середньорічна заробітна плата одного працівника промислово-виробничого персоналу, продуктивність праці, коефіцієнт покриття, коефіцієнт швидкої ліквідності, чистий оборотний капітал, витрати від фінансової діяльності, витрати від інвестиційної діяльності, коефіцієнт оборотності активів, витрати на 1 гривню виробленої продукції.

Обрано систему показників, яким присвоєно ваговий коефіцієнт, що на думку експертів, відповідає значимості відповідного показника в обраній системі оцінки. Зазначимо, що сума всіх вагових коефіцієнтів в загальному підсумку повинна становити 1. Для проведеного дослідження нами було залучено групу експертів — провідних фахівців комбікормової промисловості (фінансових директорів, головних економістів, головних бухгалтерів).